

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
 Félévre . . . . . 2 „ 50 „
 Egész évre . . . 5 „ — „
 Megjelenik minden szerdán
 és szombaton.
 —
 Egyes szám ára 7 kr.

SZABADSÁG

Szerkesztőség,
 hova a lap szellemi részét és a
 nyilttelt illető közleményeket
 küldeni kell:
Városház-tér 10. szám.
 Szerkesztő otthon van minden
 nap délután 4—5 óráig
 Kiadóhivatal, hova a hirdetések
 és előfizetési díjak, valamint
 reklamációk küldendők:
Wesselényi és Könyg
 könyvnyomdája
 (Deák-utca, színház-épület).

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, TANÜGYI ÉS HELYIÉRDEKŰ LAP
 A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Groszman J. antiquar üzletében, Polacsok V. és Groák I. dohánytözsdéjében, Groszmann J., Gubás F. és Hesz Jenő fűszerkereskedésében kaphatók

Szemfényvesztés.

A külügyi dolgokat a magyar nemzet nélkül szokták elintézni. Mi csak annyit tudunk, hogy nekünk fizetni kell tömérdek sokat; mert a béke csak úgy lehet biztosítva, ha több mint egy millió szuronyt tartunk hegyesre köszörülve készen, noha az egész diplomácia csak azon fáradozik: miként lehessen a békét biztosítani?!

Közösügyes alkotmányunk biztosít ugyan némi befolyást a magyar kormányban a külügyekre, de csak — papiroson. Tényleg holmi formalitásnál, szemfényvesztő hókusz-pokusznál alig egyéb. A valóság csak annyi, hogy a magyar nemzetnek drága pénzen kell megfizetni ezt a rólunk nélkülünk politikát.

A delegáció volna az a fórum, melynek hivatása számon kérni a közös miniszterek sáfárkodásait. Ez a delegáció éppen most ülészik Budapesten. És mit tapasztalunk? . . . Azt, hogy a mi a delegációban történik, csupa hókusz-pokus, komédia. A delegátusok nagy többsége szent áhitattal hallgatja a közöminiszterek órákulumszerű nyilatkozatait. Attól ugyan okosabb sohasem lesz. De jámbor tudakozódásaiknak nem is az okulás a célja, megelégszenek ők azzal az öntudattal, hogy hiszen jelenleg semmi sem

történik olyas, mi veszélyeztetné az ő helyzetüket a husos fazekak mellett.

Akad ugyan a delegációban egy-két ellenzéki ember is, de csak az óvatosabb fajtájából: Ha azután ezek valamit kérdezni merészelnek, olyant, a mi lényeges és a külpolitikai helyzet felvilágosítására okvetlenül szükséges, Kálnoky gróf külügyminiszter titokzatos képet csinál, elmondja, hogy az olasz, német és osztrák-magyar szövetség rendületlenül áll, de egyebet nem szólhat, mert ha szólni találna, rögtön baj történék. És az ellenzéki delegátusok le vannak főzve, a mamelekuk pedig el vannak ragadtatva azon böles felfedezés által, hogy ők nem tudnak semmit!

Valóban igaz van Ugron Gábornak, a ki pénteken a hadügyi költségvetés tárgyalásánál azt mondotta, hogy az egész delegáció egy operette színjáték, melyben a szereplők a delegátusok, a néző közönség pedig az ország, mely ezt a czopfos hókusz-pokus komédiát igen drágán fizeti meg.

Hanem azért el lehetünk reá készülvé, hogy a kormánypárti lapok ezeknek az operette-hősöknek a szereplését is a kormány „nagy diadali tényének“ fogják feltüntetni. El fogják énekelni ékes dícsőhymuszokban, hogy ime a szabadelvű párti delegátusok is megmondták a közös had-

ügyminiszternek az igazat, azt t. i. hogy a miniszter nem őszinte, hogy titkolódzik, s szemére vetették, hogy a magyar katonai akadémiát még mind ez ideig fel nem állította. El fogják zengedezni, hogy a kormánypárt, ha akar, még a hadügyminiszter ellen is tud állást foglalni sat. sat.

Pedig hát tudjuk, hogy ez is csak komédia. Hiába berzengetnek a delegátusok, hiába sürgetik, hogy a katonai intézetekben a magyar nyelv köteles tantárgy legyen; hiába hoznak határozatot, hogy a katonai parancsnokságok magyar hatóságokkal, magyar nyelven levelezzenek; a közös hadügyminiszter meghallgatja a szép szót azután a markába nevet és marad minden a régiben. A delegátus urak majd a jövő esztendőben is elmondhatják ezeket, Bauer báró hadügyminiszter akkor is nagyot fog hallani s a magyar állam minden jogos és törvényes követeléseivel ott lesz, a hol az a híres mádi regálebélő.

Egyszóval nekünk nincs más teendőnk, mint nézni a komédiát és — fizetni!

Az elkeresztelés. Ha az ország minden vidékén olyan jó egyetértés volna a felekezetek lelkészei közt, mint van Miskolczon, akkor nem volna ma elkeresztelési kérdés. Itt a papok minden lelkifurdalás nélkül megkeresztelik a

A SZABADSÁG TÁRCZÁJA.

Hervadt virágok közt . . .

*Hervadt virágok közt járok;
 Ide hallik az est harang.
 Vagy lelkemben támadt csupán
 Ez a méla, szomorú hang? . . .*

*Mindegy, nyíris egyet jelent,
 Azt, hogy szegény szívem temet,
 Hadd sirassa bús harangszó
 Tört virágát, szerelmemet . . .* A. B.
 Szirma, 1892. okt. 8.

Utazás Kossuth Lajoshoz

Irta: **Dr. Halász Sándor.** (13)

A város nevezetességei a cs. és kir. tengerészeti akadémia, a Whitehead-féle nagy torpedógyár, Smith és Meynier-féle papirgyár és az új Giardino Publico (népkert). A kikötői építkezések, a hatalmas elevátorok sok millióba kerültek; néhány nyomoruságos uszoda is van a kikötőben, ezeknek a felszerelése nevetségesen szánalomra méltó. Fel nem fogható, hogy miért nem építenek szép tengeri nyílt fürdőt, persze vasráccsal védve, hogy a czápák le ne haraphassák az ember lábát. Nekünk nem volt szerencsénk czápát láthatni, pedig azóta hogy eljöttünk, mennyi sok ilyen kisebb nagyobb vendéget fogtak ki ott a tengerből. A magyar tenger vizében megfürdöttünk, még pedig az em-

litett ittött-kopott uszodák egyikében. Feltűnő hiánynak láttuk azt is, hogy még lövonatu vas-pálya sincs Fiumében. Ha nem iparkodnak, még megelőzzük mi miskolcziak őket e téren. Száz szónak is egy a vége: Fiume csinos kis kikötő város, melyből lehet még idővel valami. Hej csak olyan magyar volna mint Miskolcz! Fiumében csak egy napot időztünk, elég az annak a kis városnak, melynek multja majdnem semmi, jelene már valami, és csak jövője lehet tán majd fényes is. Ismét kopár hegyeségen kellett áthalnunk, hogy tovább mehessünk hazafelé. A nagy nemzeti ábrándokkal és a magyarok elleni neveltséges gyűlölettel telt horvát „testvérek“ földjén voltunk. Ismét oly sok sziklahasadék és alagúton kellett átbujni, hogy szinte elgondoltuk, hogy ha ilyen volna Horvátország egész területe, aligha ficzkádoznának oly nagyon a mi „jó“ szomszédaink. Fuzine és Ogulin mellett elhaladva, azt hittük, hogy ki se értünk már a sok kopár csunya hegy közül, míg végre előtűnt volt a Kulpa folyó; a hegyeket dombok váltották fel és Károlyváros közelében a pompás termékeny rónaságon már sugáregyenesen vágatott vonatunk a híres város Zágráb felé, melyet okvetlenül meg akartunk nézni, hogy némi csekély fogalmaink legyenek a horvát kultúra és „hazafiság“ felől.

Délután hat óra volt, midőn Zábrábba érkezünk; volt tehát még az nap elegendő időnk hogy megnézzük a horvátok „legnagyobb“ emberének Jellachich bánnak logvagszobrát. Magyar embert ez a szobor csaknem annyira bosszantja, mint a budai Henczi emlék. Igazán birka

türelmű nép vagyunk; ha francziának, olasznak volna ilyesmi utjában, már régen a pokolba lovagoltatta volna a szabadságtipró hősök ez emlékeit, vagy legalább is letörve a Jellachich szobornak Magyarország felé tartott kardját, illendő hagymakoszorúkkal és hasonlókval ékesítette volna fel a „nagy“ férfiú érzeibe öntött alakját. Gyakran olvastam már azelőtt a lapokban, hogy e híres városban annyira vetemednek a „művelt“ horvátok, hogy ha valaki magyarul beszél, hát megtámadják érte, miért is folyton csak magyarul beszélgetve, egyuttal illendően vastag sétatálczával láttam el magamat netáni eshetőségekre, melyek azonban ezuttal nem következtek be. Szinte undorító az az osztrák-német kultusz, melyet a horvátok jónak látnak otthon is kifejteni. A lajdinándok ugyancsak feszítenek in der schönen Stadt Agram.

A város egyébként tagadhatlanul csinos és tiszta és bátran vetekedhetik az elsőbb rangu magyarországi provinciális városokkal. Az igyekezetet a kultura terén minden népben becsülni kell ugyan, de az is bizonyos, hogy a horvátok túloznak fővárosuk dícsőítésében csakugy mint minden egyébben. A hire után sokkal többet vártunk Zágrábtól és így csalódtunk benne. A város nem igen népesebb és nagyobb mint Miskolcz, és így még aznap a lövonaton a közeli vidéken levő csinos Maximir-parkot is megnézhettük. Van Zágrábban Jurisits és Zrinyi-utca is, mintegy utalva a történelemre, mely több közös nagy hős emlékével kötötte össze a multban a magyar és horvát népet, míg a szerencsétlenek 1848-ban beugrottak

törvény szerint más egyházhhoz tartozó gyermekeket, beírják az anyakönyvbe, a kivonatot azután nem küldik el. De ezért sem az egyik, sem a másik pap nem haragszik, csak annyit mond magában: „ha te úgy, én is úgy.“ Szabad a vásár! . . . A rendőrkapitány úrnál itt bizony nem sokat alkalmatlankodnak a lelkipásztorok. Az elhódított gyermekek pedig szépen növekednek itt is, ott is az úr félelmében! . . .

A miskolci ember tehát nagyon csodálkozik, hogy ez az elkeresztelési ügy oly nagy hullámokat vetett az országban s oly mód nélküli elkeseredést szült a hitfelekezetek táborában.

Pedig hát ez csakugyan úgy van. A fővárosi lapokból legközelebb azt lehetett olvasni, hogy a miniszterek az elkeresztelési kérdés felett oly élesen összeütköztek, hogy e miatt kormányválság is várható! . . . No, ha ez a kérdés Szapáry miniszterelnököt valahogyan elbillentené a kormányrudjától, a nemzet örökös halálját érdemelné ki Vaszary Kolos hercegprímás és Tisza Kálmán református főkurátor, azért, hogy ezt az ügyet úgy az élére állították.

A jámbor gondolkozó eddigelé, nem tudta magának megmagyarázni, hogy hát miért is kellett ennek a kérdésnek oly botránys nagyra nőni, hogy abban még miniszterek is elbuknak?! . . . Most azonban nyitjára jöttünk a dolognak.

Egy angol lap ugyanis feltárja, a mit különben mindenki sejtett, hogy Rómából fúj a szél. Hazánk boldogtalan vallásháborújának háta mögött nagy világpolitikai kérdés rejtőzik, melyet maga a pápa intéz.

A római szentszék célja nem kevesebb, mint a hármass szövetség megbuktatása. Ő szentsége kimondhatatlan haraggal van eltelve a szövetséges három nagyhatalom ellen, mert ezek voltak okai annak, hogy a pápaság világi hatalmát elveszítette. Oka volt Németország azért, mert leverte Franciaországot, Ausztria-Magyarország pedig azért, mert nem gátolta meg Olaszországot Róma elfoglalásában.

Ezért kell bűnhődni mind a három hatalomnak: az Osztrák-Magyar monarchiának, Németországnak és Olaszországnak.

A hármass szövetséggel szemben egy másik hármass szövetség alakul: Franciaországé,

Bécs igazgatásainak. Ugyan mi hasznát látták eddig is? Aki Bécsben bizik, az mindig csalatkozik; de hát ki tehet róla, ha a horváth koponyák már úgy vannak alkotva. Zágrábban csak a m. á. v. indóházában magyarok a feliratok, ott lehet is hallani magyar beszédet, különben minden horváth és német. No legyen nekik az hittik szerint; mi másnap már korán reggel 5 órakor leráztuk a Zágrábban saruinkra ragadt port és gyorsvonaton repültünk a Dráván át Budapest felé. Zákányon keresztül vezetett utunk, hol egy ifjú rokonunk, ottani vasúti tisztviselő üdvözölt bennünket és tartoztatott volna szívesen, de a fatális zónajegy nem engedte, mert már egyszer megszakítottuk utunkat a híres Zágráb miatt. Zákánytól Budapestig meg nem érdemes kiszállani sehoh, hacsak nincs valakinek ott az utban valami öreg és gazdag nagybátyja, kit elmellőzni a várható nagy örökség miatt nem szabad.

Végre tehát hazánk büszke szép fővárosába érkezünk; no erről nem írok le semmit, mert ezt jobban ismerik tán a miskolciai mint én, mégis mint nagyfentosságu ténytet fel kell említenem, hogy négy héten keresztül tartott szép nagy utunk méltó befejezésül Budapestén a híres dahomey amazonokat is megnéztük. Ugyanílyen járathat volt az állatkertben éppen akkor Hermann Ottó is, ki szívesen meghívott másnapra magához. Neki és kedves nejének mondtuk el először, hogy hát mit is szívesen Kossuth Lajos.

(Vége.)

Oroszországé és a pápaságé. A francziák azután bosszút állnak Sedánért, a muszka kozákok pedig majd letiporják Ausztria-Magyarországot s visszaállítják a pápaság világi hatalmát.

Igy tervezi ezt a Vatikán.

S nekünk, kik a szövetségnek legerősebb támaszai vagyunk, kell különösen hallgatnunk. Ezért kell nekünk boldogtalan magyaroknak a vallásháboru keserveit szenvednünk. Ezért kell a mi szerencsétlen kormányunknak egyik orrbacsapás után a másikat eltérni. Ezért kellett csorbát szenvednie a magyar közjognak, az apostoli király jogának, mely a pápának sohasem engedett egyébb, mint csak formális megerősítési jogot, de azt soha, hogy rendelkezék a magyar érseki és püspöki székek fölött.

No, de majd öntudatra ébred a magyar közvélemény s akkor nem lesz párt, és véleménykülönbség. Protestánsok és katolikusok azonnal egyet fognak érteni. A történet különben is arról tanúskodik, hogy mikor Magyarország érdekei a szentszék miattveszélyben forogtak, mindig a katolikusok, sőt a katolikus klérus jelesei voltak azok legelső sorában, a kik az érdekeket megmentették.

K Ü L Ö N F É L É K .

— **Melczér Gyula** alispán — mint már említettük — a napokban tartott szigorú vizsgálatot az egri járás szolgabírói hivatalánál. Ugyanez alkalommal felmerült panaszok folytán Mező-Kövesd város ügykezelését is megvizsgálta. A vizsgálat Gaszner Gyula főszolgabíró jelenlétében hosszasán tartott s az eredménye az lett, hogy Melczér Gyula alispán Morvay János első jegyzőt állásától felfüggesztette. Ez az esemény bizonyára nagy feltűnést fog kelteni megveszte, mert Morvay Jánost mindenki igen tehetséges, ügybuzgó és szorgalmas tisztviselőnek ismerte, a kit tisztársai: a borsodmegyei községi és körjegyzők egyetletük elnöki állására érdemesítették. A felfüggesztésre — mint értesültünk — nem hanyagság, nem is a hivatalos pénzek elkezelése szolgáltatott okot, hanem egyszerűen az, hogy magán felek által nagyon magas tariffa szerint fizettette meg szolgálatait.

— **A miskolci ev. ref. egyház** presbiteriuma vasárnap délelőtt ülést tartott, melynek egyik legfontosabb tárgyát a járványbizottságnak azon kérelme képezte, hogy a Gilányi-utca mellett levő temetőjét, mely a járványkórház szomszédságában van, engedje át a kolérában elhaltak temetője gyanánt. A presbiterium a bizottság kérelmét nem teljesítette, mert az egyház kebelében már eddig is megindult a mozgalom arra nézve, hogy a Gilányi-temetőt rendezze s azt egyik legszebb temetőjévé alakítja át, mihelyt a testvér ág. evang. egyháztól az odavezető útvonal használati jogát megszerezheti. A rendezés munkájának tehát nagy akadályául szolgálna az, ha a nevezett temető koleras halottakkal fertőzött lenne. A presbiterium ennek folytán azt ajánlja, hogy a bizottság a járványtemető céljaira a városnak olyan területet használja fel, mely a lakóházaktól távol esik.

— **A kolera ellen** erélyesen intézkedik a városi hatóság élén Soltész N. Kálmán polgármesterünk. A lakossághoz figyelmeztetést és utbaigazítást bocsájtott ki, melyet figyelembe venni ajánlunk lapunk t. olvasóinak is. Mult vasárnap délután kezdették a városházán fogantatosítani az intézkedéseket, melyek szerint a várost 12 szakaszra osztották fel, 12 felügyelő ügyel ezekben a rendes tisztaságra. A felügyelők reggel korán a házakat sorba veszik, úgy hogy naponként legalább a szakasz felét bejárják. — A házakat, udvarokat a legfelreesebb zugokban, kertekben is megvizsgálják, hogy van-e szemét, trágya, az ürögör nincse telve, tisztán tartatik-e az, és fogadóknál, iskoláknál, kávéház, serházaknál és más nyilvános helyeken, továbbá ott, hol az ürülék a Szinvába folyik, a csatorna naponként le van-e öntve karbóllal. A kút környéke tisztá-e, van-e jó ivóvíz? A lakóházak nincsenek-e túltömve. A mely háznál, udvarban, a felügyelők rendetlenséget, szemetet,

piszkot találnak, ott a ház gazdáját, vagy a lakót intsek meg, hogy másnapra rend, tisztaság legyen. Minden ház vizsgálatáról az eredményt írják fel. Jegyezzék fel, hol találtak rendet, és hol rendetlenséget, vagy más oly körülményt, mely felett intézkedés szükséges. A felügyelők szolgálatának ellenőrzésére és intézkedési jogkörrel a polgármester Sassy Árpád, Szerdahelyi János alkapitányokat, Szikszay Ferencz és Kalas rendőri tisztviselőket nevezte ki, a kik a felügyelők feljegyzéseit átveszik és nekik utasításokat adnak és a nekik kiosztott területen a felülvizsgálatot megtartják és ott, hol intézkedés, rendelkezés szükséges áll elő, azonnal rendelkeznek. Elrendelte továbbá a polgármester, hogy a figyelmeztetés dacára is macskakodók azonnal megbüntetve legyenek. Berner alkapitányt felhívta arra, hogy minden hozzá bejelentett rendetlenséget legelső sorban büntessen. A szakaszbiztosok egyike a vasutnál állandó szolgálatot fog teljesíteni, egyike pedig felváltva egész nap és éjjeli inspectiók lesz a városházánál, úgy, hogy onnan csak a főkapitány úrtudtával és akkor távozhatik, ha helyettesítve van. Az inspectiók kötelessége lesz intézkedni, hogy ha kolera beteg jelentetik be, azt azonnal a városi kerületi orvos tudomására juttatni, s a betegnek kórházba szállítása iránt az orvos rendelkezése szerint intézkedni. A fertőtlenítést e célra állandóan felfogadott két ember teljesíti. Megbizta továbbá a polgármester a r.-főkaptányt, ügyelni arra, hogy a Pecze és Szinvamedre kényszermunkások által az iszaptól lehetőleg tisztán tartassék. Egy őrszem által a szt.-péteri kapuban és a Vay úton ügyeltessen arra, hogy a ki nem készített bőrök, rongyok, a városba be ne hozassanak. Ezen örökös a legközelebbi országos vásár előtt a csabai kapura is kiterjedjen. Intézkedjék ki nem tisztítható kutak elzárása iránt és arról, hogy az ez évben még nem tisztított kutak azonnal két csoportban, két szivattyú által tisztíttassanak, a tűzoltó-egylet ebben legyen segédkezésre. A vasuton érkező idegenek felügyeletének mikéntjét a városi orvos urakkal állapítsa meg s különösebben figyelmébe ajánlotta továbbá, hogy oly helyeken, hol az illető fogattal rendelkezik, vagy a fogadóknál, sakterhelyeken, a szemétrágya kihordása egy nap késedelmet se szenvedjen. Végül irassa össze azon helyeket, hol jég és mily mennyiségben van rendelkezésre.

— **A miskolci ipartestület** előjárósága pénteken este tartotta meg rendes havi ülését, mely alkalommal egyhangulag elfogadta elnökének: Pfliegler Ferencnek azon irítványát, hogy a jövő 1893-ik évben az iparos kongresszus Miskolcra tartassék meg. A testület ennélfogva ebből az üléséből meghívót intéz a központi ipartestület elnökségéhez. — Ugyancsak ebben az ülésében elhatározta, hogy egy zászlónak beszerzése céljából mozgalmat indít s a zászlónak felszentelési ünnepélyét a kongresszus alkalmával fogja megtartani.

— **Lányi Dezső**, kiváló zene-zerző, a magyar szép-dalirodalom egyik leghivatottabb fejlesztője, az egri székesegyház és egri dalkör karnagya, mult vasárnap városunkban időzött. Idejvetelének célja az volt, hogy Pap Dezső hátrahagyott zeneműveit rendezze s azoknak kiadására a boldogult zeneirő családját buzdítsa. Sajnálkozásának adott kifejezést a felett, hogy Pap Dezső sírja még mai napig is emlékkő nélkül van.

— **Halálozás.** Olajos Pál a gesztelyi ev. ref. egyház közszeretben álló lelkésze, vasárnap este jobb létre szenderült. A megszomrodott család elhalálozásáról a következő gyászjelentést adta ki: Olajos Erzsébet s férje Óváry Imre és gyermekei Óváry Margit, Róza, Mariska, Erzsike, Imre, Olajos Róza s férje Pál Bertalan és gyermeke Pál Béla, Olajos Pál s menyasszonya Bodolai Etelka, Olajos Zsuzsika s férje Fekete Gyula és gyermekei Fekete István, Gyula, Lajos, Klementisz Károly, Olajos Róza s férje Pándy István és gyermekei, úgyszintén a gesztelyi ev. ref. egyházközség presbiteriuma fájdalmas szívvel jelentik szeretett édes, illetve nevelő atyjoknak, a jó testvérnek és gondos lelkipásztornak tisztelendő id. Olajos Pál úrnak, a gesztelyi ev. ref. egyházközség lelkészekének folyó hó 9-én esteli fél 8 órakor életének 71-ik, lelkészkedése 47-ik, gesztelyi lelkészkedése 46-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült hamvai folyó hó 11-én délután 2 órakor, az ev. ref.

hitvallás szertartásai szerint, a gesztelyi sarkertben fognak a sir nyugalmának átadatni. Gesztely, 1892. évi október hó 9-én. Áldás lengjen porai felett!

— **Panasz** érkezett hozzánk, mely szerint a csabai kapuban levő czéduháza környéke undorító állapotban van és valóságos bacillustenyésztő fészkek. Ajánljuk a hatóság figyelmébe annak az ocsmány bódénak azonnali eltávolítását; egyúttal ne csak a magánházakban történjenek meg a fertőtlenítés, hanem köztereken és utcákon is és ne csak a belső, hanem a külső városrészekben is, szóval mindenfelé, ahol szerves maradványok, hulladékok avagy állott víz posványosodik. A kolerát csak úgy kerülhetjük ki talán, ha mindent megtesztünk ellene.

— **Szathmáry Károly** jeles színész, a ki évekké elelőtt a miskolczi színpadon is kedvence volt a közönségnek s itt mint igazgató is működött, néhány vidéki városban egy-egy búcsúelőadással fog megválni pályájától. A 43 év óta működő jeles színész — úgy halljuk — a mi közönségünkől is el fog búcsúzni.

— **Két jelesünk** halt meg; az egyik a 67 éves Salamon Ferencz, a kittinó történettudós és a „Budapesti Közlöny“ hivatalos lap szerkesztője; a másik Karacs Teréz a magyar tanítóknak mintaképe, ki 1846-on lett igazgatónője a helybeli ev. ref. felsőbb leányiskolának. Majd később Kolozsváron vezetett hasonló nevelőintézetet, 1885-ben Békésre vonult vissza rokonához, Környey Lajos ügyvédhez, hol azóta is folyton dolgozott az irodalom terén. Mult vasárnap halt meg 84 éves korában, tisztelet és szeretettel környezve, Békésen, rokona házában. Áldott legyen emlékezetük!

— **Halálozás.** Rott Elkán városunkban köztisztviselőben álló öreg úr — miut értesültünk — vasárnap Debreczenbea meghalt. Halálának részint nem rég történt balesete, részint belső baj volt oka. Az elhunytat számos család tagja gyászolja.

— **A szüret,** vagy helyesebben mondva: mezejárás javában folyik városunk szőlőhegyein. Nem hordókról van ma már szó, mikor azt kérdezik: mennyi lett? . . . hanem csak puttonokról; sőt némelyik gazda, a ki a régi jó időben 80—100 hordó bort szűrt, ma a markában is hazaviheti szőlőjének egész termését. Bizony szomorú szüret! . . . Az a néhány rakéta, melyeket az Avas még boldog szőlősgazdái itt-ott feleresztenek, nem az öröm tüzei többé, csak gyászos fényugarak, melyek azért szállnak fel a magasba, hogy a sötét háttérrel még jobban bevilágítsák. — No, de azért legyünk bizalommal és jó reménységgel. A kormány atyai gondoskodása reánk is kiterjed. Majd kiméri nekünk az áldást, ha mással nem, hát — ita l a d o v a l !

— **Borkereskedők és bormérők** figyelmébe. A bekövetkező szüreti idő alkalmából kifolyólag figyelmeztetnek mindazon rendes vizsgálat alatt álló, és így szemleivel ellátott borkereskedők s bormérők (korcsmárosok), kik a szüret tartama alatt mustot vásárolnak, valamint azon magánfogyasztók, kik nem szőlős gazdák, hogy a vásárolt és a tényleg beszállított must mennyiségét esetről-esetre annyival inkább köteleességüknek ismerjék saját érdekükben, még a bepinceszés előtt a városi fogyasztási adóhivatalnál bejelenteni, mivel ellenesetben ebbeli mulasztásuk a fogyasztási adótvények és szabályok értelmében jövedék kihágásnak fog tekinteni. Miskolcz, 1892. október 8. *Miskolcz város regále és fogy. adót kezelő hivatala.*

— **Hamis bukás.** Zimmerman Jakab szentpéteri fakereskedő a hitelezők kijátszására fizetésképtelenséget jelentett be. Bulyovszky Gusztáv vizsgálóbíró az ügyet megvizsgálván, Zimmermant azonnal letartóztatta, s a kir. ügyészségnek átadta.

— **A nyersbőrök szerepe városunkban.** A Nagy-Hunyad-utcai borszáritó palota emelétről levették ugyan a nyersbőröket, de elhelyezték ugyanott a pinczébe; még hétfőn este is egy nagy szekér bőr szállítmány érkezett oda. A pincze nyitott ablakaiból penetráns bűz terjed szét az egész utca hosszában, mely különösen este érezhető nagyon. A Szelesen és a Tetemvár-felé is dögléses bűzt terjesztenek ugyancsak az ott felhalmozott nyersbőrök. Szigorú intézkedést kértünk ez ügyben is.

— **Nincs kolera Miskolczon.** Nagy ijedelmet okozott hétfőn este az a hír, hogy egy vasuti vonatvezető a Zöldfa-utczán koleraszertű

tünetek között összerogyott. A dologból annyi igaz, hogy az illető vonatvezető egyik Zöldfa-utczai bormérésből kijövet csakugyan összerogyott; de — a mint Ixel Soma városi főorvos állítja — rajta csupán afféle hányási tünetek voltak észlelhetők, a milyen tüneteket lehet tapasztalni egy jól berúgott kapás-polgáron, midőn 6-8-öt-ig számolva, a beszédett fluidumot kiadja. A rettegett kolera tehát nálunk még nem ütötte fel a fejét. Ennek dacára jó lesz részen lenni. Kellő elővigyázat mellett megakadályozhatjuk annak behurcolását.

— **Színházi műsor.** Színházunkban ma este színre került „Szegény Jonathán“ operette. — Csütörtökön itt először: „Pont-Biquet család“ bohózatos francia vígjáték, a budapesti nemzeti színház műsoráról. — Pénteken október hó 14-én: népelőadásul felére leszállított helyárrakkal: „Második Rákóczy Ferencz fogása“ történeti színmű. — Szombaton, október 15-én először: „A boszorkányvár“ Millöcker új operetteje a budapesti népszínház műsoráról. — Vasárnap, október 16-án: „A sárga csikó“ énekes népszínmű.

— **Szegeden** a kolera már határozottan fellépett. Nagy Gábor ottani lakos és ápolója halálát ázsiai kolera okozta. Vasárnap négy beteget szállítottak a kolerakórházba. Az ottani országos vásárt a polgármester beszüntette. A járványbizottság megalakult. A Tiszavíz ivása tilos, mindenki kaphat most ott artézi vizet. Fellépett még a kolera Tolnán és Bicskén is. Kolozsvárt is gyanús halálozás történt. A kolera tehát szórványosan ugyan, de terjedni kezd az országban is. A Budapestről elutazókat fertőtlenítik ugyan az indházaknál, fekete-sárga czéduákat tűznek a kalapjukra, mely bizonyítja, hogy egészségesek, de ha az utas nyomrában már ben van a bacillus, mit használ akkor a külső fertőtlenítés? Csak a legszigorúbb intézkedések folytán szabadulhat meg Miskolcz is a vesztől. A külföldön Hamburgban, Krakkóban és Párisban még mindig szedi áldozatait az ázsiai rém. Budapestén a járvány jelentékeny apadásáról még nincs semmi szó.

— **A szudáni karaván** Debreczenből Miskolczra készül jönni az országos vásárra. Impressariójuk Fényes Márton már engedélyt kért táviratilag a rendőrfőkapitánytól.

— **Igen nagy a panasz** a rendőrség ellen, hogy eltűri az éjjeli kurjogatót nemcsak a külső városrészekben, de a Palóczy-utczán és az Urak-utczájában is. Most midőn arról van szó, hogy a közrendőrök fizetését emelni fogják, az illetőknek érdekükben állana, hogy szigorúan lépjenek fel minden rendetlenség ellen és ne csak a főutczán legyenek mindig, hanem a külső városrészekben is, hol kurjogató részeg legények döngetik a kapukat és éjjel után is pokoli lármát ütnek, egész városrészek nyugalmát felzavarják.

— **A nagy tőzsdére** vonatkozó minapi felhívássalun folytatán a nagytőzsdés maga kért magára ellen vizsgálatot. Ennek eredménye, mint értesültünk, az, hogy a panaszok alaptalanok s minden rendben találtattak; a baj csak az, hogy a gyárban bizonyos cikkek elfogynak, s így a nagytőzsdés által sem szolgáltatathatók ki.

— **Lapunk** legutóbbi számában a Butterman cégnek fizetésképtelenségéről hozott hírtünkben említve volt, hogy Kardos Samu Nyiregyházán szinte fizetésképtelenséget jelentett be. Annak kijelentésére kértünk fel, hogy ez utóbbiról elterjedt eme hír a valóságnak nem felel meg.

— **A megcsipett tolvaj.** Jencsik Gyuri 20 éves susztertanonc, ki évei számára való tekintettel megengedi magának azt, hogy olykor-olykor egy ital boroskára egyik-másik csapszékbe betérjen, vasárnap este a Kellner-féle u. n. „város korcsmájá“-ban iszogatótt. Pénze nem lévén, azon töprenkedett, hogy miképpen lehetne fizetés nélkül, de azért illő tisztelettel elpárologni. Kalapját zsebébe dugva, úgy tett, mintha csak rövid időre távoznék, kiment az udvarra. Elléphetett volna bátran, hanem a mint körül nézett, látta, hogy a Kellner lakása nyitva van. Egy gondolat . . . és felfedezési utra indult be a Kellner szobájába. Csak egy revolvert és két szépen kiszívott tajtékpipát vehetett magához, mert ime, zörejt hallott! . . . Az ivószobában ugyanis kíváncsiak voltak, hogy hova tűnhetett György úr? . . . Keresték az udvaron jobbra-balra, de nem lelték. Egyszer csak látják, hogy valaki rohamlépésekkel fut ki a magánlakásból. György úr az, a ki a revolverrel és két tajtékpipával nyúllá változott. Nosza utána! A főutczán még két rendőr csatlakozik az üldözők sorába és . . . György urat a közkórház mellett revolverestől és tajtékpipástól együtt elfogták. Azután — sattöbbit!

— **Színház.** Lágyan alomló őszi verőfény csokolódzik a sárguló, piruló lombokon, hűs őszi szél barangol a ködös, hangtalan berkek, a letarolt mezők felett, búsan hirdetvén gölya, fecske elköltözését. Bizony körünkből is elmentek a kedves vándorok. Helyettük — habár festett ligetek közé — eljöttek a Muzsa templomába a magyar színművészet művelői, kik járva a göröngyös, de fenséges utat, ezuttal is bizalmat helyezve városunk művelt közönségébe, reményt fonva kezdtek meg derék színgazgatónk, Halmay Imre vezetésével. Ez estét egyveleg töltötte be. Adatott: „A szigetvári vértanúk“ első felvonása, melyben Halmay Zrinijje nem vált be, míg ellenben Szentesy I. (Anna) játékaival tünt ki. Ezután „A csikós“-ból egy változás következett. Az ebben szereplők közül a két főszereplőt, Halmayné és Kiss Pistát lelkes taps üdvözölte. A kedvenc primadonna eleven játékaival, dalaival viszonzta a hangos tüntetést, mellé szegődött ebben Bandi is. „Az anya“ című monológot Kissné mutatta be. Záradékkul „Szép Galatheát“ Ruzsinszky Ilona k. a. csengte végig, ki mellé a teljesen korrektül betanult operetében három szereplő-társa sok tapsot aratva sorakozott. Ganymedet Halmayné személyesítette erőteljes trikókban; és coupléit, valamint Szerdahelyinek (Mydas) coupléit is megismételtette a telt ház. — Második estén vasárnap, premiére következett Vidor Pál „Szökjünk“ című énekes színműve színrehozatalával. — Az ismert fővárosi színész-író e darabjával alaposan kiaknáta életezeljének elkerülhetlenségét: az előtte nagyon ismerős kulissza titkokat; s ezzel elérte azt, hogy a fővárosban játszó darabja, a benne gördülékenyen előforduló jelenetekkel és pikantériáival Halmaynak még párszor fog csinálni telt házat, mely derék hangulat közt mulat a kedélyes, de nem nagy értékű színműnél.

A darab éltető, mondhatjuk fenntartó eleme a hamis, a szerfelett tudományos, fürgé, szép szobacizca: Sik Pepi szerepe, Halmayné kezében. Verő Pistát Kiss Pista személyesítette jó karikatúrában. Így Boross Zahariást sok elevelességgel. „A többi mellékes“ A harmadik előadás ismét Vidor estély volt. „Az ingyen-élők“ népszínmű került elő Réthi Lina k. a. énekesnő első fölléptével, félhelyáras helyekkel. A kezdő énekesnő hangja parányi (az igaz, hogy ő sem nagy) és sok csiszolásra vár. Dalait bizonyos rezgés fogta át, mi könnyen magyarázható lámpalátra, s nem tudott tisztán intonálni. Első dalát, az igaz, a zenekar tette tönkre. Kiss Sári szerepében játéka eleven, otthonosan jár-kelel a deszkán, sőt ezt nagyon is akarta mutatni. Levél-feladása kedves, sikerült volt. A kissasszonynak a miskolczi aera nem fog ártani. — Különösen kiemelendő Boross (Boros), aztán Kiss Pista (Jani) és Szerdahelyi (Vilma). Fent és alant töltött helyek.

— **Hétfőn** reggel 5 órakor Lipóczki Klára Groszman Sámuel zsidógyházi cseléde gyufaoldattal megmérgezte magát. Palóczy-utczai lakásáról rögtön a kórházba szállították, hol Dr. Ixel Somának még sikerült őt megmenteni. Tettének okát a leány sehogysem akarja bevallani.

— **Miért nem lett Neményi delegátus?** A képviselőház egyik ülése alatt a folyosón érdekes kulissza-titok keringett szájról-szájra. A képviselők közt következő párbeszédet folytak le: „Tudod-e, miért nem lett Neményi az idén delegátus?“ — „Nem tudom.“ — „Rossz fát tett a tűzre.“ — „Ugyan? Csak nem lett „hitehagyott?“ — „Több annál.“ — „Szeremédy czinkostársa?“ — „Még annál is több: forradalmár. A főváros közgyűlésén Kossuth diszpolgársága mellett szavazott.“

— **A sikkasztó kassai ügyvéd.** Kytka Ferencz az eltűnt kassai ügyvéd Amerika egyik városában korcsmát nyitott s az egykori tekintélyes ügyvéd most reggeli 5 órától éjjelig a yankeeket szolgálja ki. Nevét „Kis“-re változtatta.

Árverési hirdetés.

A néhai Szini István és Tokár Paulina hagyatékához tartozó ingóságok az avasi 674. sorsz. pincze helyiségben folyó október hó 13-án el fognak árvereltetni.

Az árverés reggel 9 órakor veszi kezdetét. Az árverelni, illetve venni szándékozók ezennel meghívattak.

Miskolcz, 1892. október 9.

Bethlenfalvi Faygel István,
városi tanácsnok.

KIS LÁSZLÓ

épület és butorasztalos műhelyében

Kisujváros-utca 4-ik szám alatt

egy jó házból való fiú

tanulóul felvétetik.

Az őszi és téli évadra!

FANCSALSKY BÉLA

cipész

Miskolczon, Vöröshid-utca, Horváth-féle ház,
Seper nagy-szállodával szemben.

Ajánlom a közlő őszi és téli idényre

női és úri
cipők, csizmák,

nemkülben általam készített kitűnő vízmentes vadász-csizmákat, melyekkel napokon keresztül való vízben állás után is a lábat teljesen megóvja a nedvességtől, mértékutáni rendelések a legpontosabban eszközöltetnek s a legjobb bőrök feldolgozása mellett jutányos árak számitatnak.

A n. é. közönség b. megrendelését kérve
teljes tisztelettel 2-3

Fancsalszky Béla, cipész.

WESSELÉNYI ÉS KÖNIG KÖNYVNYOMDÁJA MISKOLCZON, DEÁK-UTCZA.

Ajánlják ujonnan és a legszebb írás-fajokkal berendezett

→ könyvnyomdájokat ←

mindennemű e szakba vágó munkák elkészítésére.

Különösen ajánlják angol írott betűket, bálí és lakadalmi meghívókra, eljegyzési-, esküvői- és ajánló- (address)-kártyákra, körlevelekre, névjegyekre, számlák és levélpapírokra. — Írott betűik teljesen kizárják a drága litographiai munkákat. — Elvállalnak továbbá mindennemű művek, folyóiratok, iskolai értesítők, pénztári betétkönyvek, árjegyzőkek, hivatalos táblázatok, étlapok, belépti- és czimjegyek, gyászjelentések, falragaszok stb. nyomtatványok készítését, csinos kivitelben, előnyös árakon s minden tekintetben versenyeznek a fővárosi műintézetekkel.

A
„SZABADSÁG”
politikai, független párti lapnak
kiadóhivatala.

Hatóságilag engedélyezett falragasz-intézet.

Nyomatott Wesselényi és König könyvnyomdájában Miskolczon Deák-utca (színház-épület).

Boak.

UJDONSÁGOK

az 1892/3. őszi és téli idényre

nagy választékban érkeztek meg.

Bel- és külföldi női ruhaszövetek
a legegyszerűbb és legfinomabb minőségekig.

Barchettek, flanellok, legújabb selyem blusok, spanyol sakettek és mindentféle rőfös- és divatáru czikkekk a legnagyobb választékban és a legolcsóbb beszerzési árakon kaphatók.

DANCZ JÓZSEF

divatárú-üzletében

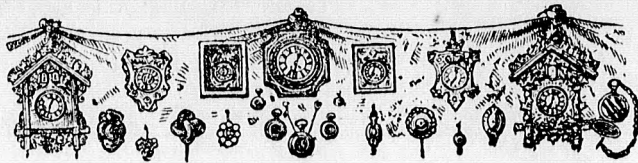
Miskolczon, Széchenyi-utca, Silbiger-féle ház.

Dúsválasztéku női ruhaszövetekből mintákat kívánatra bérmentve küldök.

4-5

Kocsi- és lópokrócok.

Mindennemű ékszer és órajavítások gyorsan és jutányosan készíttetnek. Vidéki megrendelések gyorsan, pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Régi ékszeráru legmagasabban becsesültnék vagy vásároltatnak. Tölem vásárolt óráknál 3 évi javításoknál és használt óráknál 1 évi lelkiismeretes jótállás vállaltatik.

BURGER L.

órák és ékszerész

6-10

Miskolczon, Széchenyi-utca 123-ik szám alatt, Tóth Pál-féle házban.

Angol és svajczi órák raktára.

Fali és zsebórák jegyzéke.

Nagy inga óra	7.80 frttól felj.	Finom ezüst anker remont. kettős fedél	16.— frttól felj.
" " ütő óra	11.— " " "	Fali járó keret óra	1.20 " " "
" " negyedóra ütő	25.— " " "	" " ütő	2.50 " " "
Francia ébresztő	2.60 " " "	Valódi tulla órák	16.— " " "
Vasuti	3.50 " " "	" " dupla köpeny	25.20 " " "
Irodai kerek fali óra 8 nap felhuzó	3.80 " " "	Kis inga járó óra	5.— " " "
Nickel henger óra	4.50 " " "	Ugyanaz ütővel	8.— " " "
Finom ezüst henger óra	5.— " " "	Vasuti ébr. óra naptárral	4.— " " "
" " horgony óra	5.50 " " "	Renaissanc stíli inga-óra	14.— " " "
" " remontoir	7.50 " " "	" " inga-óra	" " " " "
Duplafedelű ezüst rem.	10.— " " "	ütő szerkezettel	20.— " " "
Ezüst anker remontoir	12.— " " "	Egyszerű kakukos óra	5.— " " "
Fin. női heng. órakulesos	13.— " " "	Svajczi ház kakukos óra	9.— " " "
Finom női arany henger óra dupla fedél	20.— " " "	Disz serkentők	8.— " " "
Finom ezüst anker rem.	13.— " " "	Ebédlő órák	18.— " " "
		Fali serkentő óra	3.80 " " "

14 próbás aranygyűrűk 1.50-től feljebb. Arany függők 1.20-tól feljebb. Valódi gyémánt gyűrűk 7 frttól feljebb. Fülbevalók 7 frttól feljebb. Ezüst láncok 2 frttól feljebb.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy a téli évadra

KÖSZÉNRE

rendelvényeket már most elfogadunk és pedig számitjuk házhoz szállítva egész fuvar, az-az 10 mm. vételnél:

a salgó-tarjáni darabos köszenet 1 frt 15 kr.

a " " koczka " 1 " 05 "

a legjobbminőségű porosz salon, " 1 " 50 "

Egész kocsi-rakomány vételnél megfelelő engedmény mellett.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve vagyunk magunkat ajánlva kiváló tisztelettel

WILHELLM HERMAN és T.-sa

szállító cég, Széchenyi-utca 31. sz.